

Ο Παλιός του Κασιώτη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΣΙΩΝ • Γ' Σεπτεμβρίου 56, Αθήνα 104 33
'Ετος Ιδρύσεως 1928 • Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2024 • Αρ. Φύλλου 442 (106) • Χρόνος 45ος

Χρόνια Πολλά

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΑΧ. ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΕΜΠΑ
ΑΡΧΑΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝ
325

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ - 013548

Ο Παλμός του Κασσιώτη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΣΙΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1928

Γ' Σεπτεμβρίου 56, Αθήνα 104 33

Τηλ./Φαξ: 210 88.30.606

E-mail: syllogoskasion@gmail.com

http://kasos.weebly.com

FB: https://www.facebook.com/syllogoskasion

https://www.facebook.com/syllogosenelladikasion/

Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2024

Αρ. Φύλλου 442 (106) • Χρόνος 45^{ος}

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Μίνος Κομνηνός

κιν.: 6937 230484

mkomninos2@hotmail.com

Facebook: minos komninos

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΡΙΕΣ ΚΑΣΟΥ:

Μαρια Τσακίρη - Νικολέττα Σοφίλα

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ:

Ν. Β. Παπαγεωργίου

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ:

Αντώνης Καραγιαννάκης

Μίνος Κομνηνός

Νίκος Κωνσταντινίδης

Μανόλης Μαυρολέων

Γιώργος Ρουκουνάκης

Τζελίνα Χαρλαύτη

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

Γιάννης Βαρβαρέσσος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

ΗΛΙΑΙΑ - Κων. Κύρκος

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 2,5 €

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Εσωτερικού, για τα μέλη	20€
Εσωτερικού για μη μέλη.....	25€
Εξωτερικού για συνδρομή μέλους	40€
Εσωτερικού, για έντυπο περιοδικό	20€
Εξωτερικού για έντυπο περιοδικό, (Ευρώπη)	25€
Εσωτερικού για περιοδικό σε ηλεκτρονική μορφή..	15€
Εξωτερικού, για έντυπο περιοδικό (ΗΠΑ)	35\$

– Τα ενυπόγραφα άρθρα που δημοσιεύονται στον «Παλμό του Κασσιώτη», απηχούν τις προσωπικές θέσεις και απόψεις των συντακτών τους.

– Η σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα της περικοπής ή σύντμησης μακροσκελών κειμένων, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του εντύπου, λόγω χώρου.

– Κείμενα και φωτογραφίες που υποβάλλονται για δημοσίευση, δεν επιστρέφονται.

– Κατά τους Ν. 2387/20, και Ν. 2121/93, απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή μέρος ή ολόκληρου του εντύπου με οποιονδήποτε τρόπο χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη και των συντακτών του.

>> ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ

Τροποποίηση/αναβάθμιση του Καταστατικού μας και οι νέοι μας

Το υπάρχον Καταστατικό είχε εγκριθεί το έτος 2000 όταν ήμουν ακόμη Γενικός Γραμματέας και για την εποχή εκείνη εθεωρείτο επιτυχές. Με την πάροδο 24 ετών, ήταν επιτακτικό, λαμβάνοντας υπόψη ότι σε 3 πενήντα χρόνια θα γιορτάσουμε την εκατονταετηρίδα του ιστορικού μας Συλλόγου, το Καταστατικό μας να εκσυγχρονισθεί και να αναβαθμισθεί. Έτσι ξεκινήσαμε το έτος 2022 να το μελετάμε/αναλύουμε με τη βοήθεια του δικηγόρου Στέλιου Κορρέ ο οποίος προηγούμενα είχε εμπλακεί και τροποποιήσει το Καταστατικό της Ένωσης Συριανών η οποία στεγάζεται στο ίδιο κτίριο με εμάς. Μετά από αρκετές συζητήσεις που διεξήχθησαν σε πολλαπλές συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου φτάσαμε σε μια ικανοποιητική μορφή των νέων άρθρων του Καταστατικού. Με απόφαση του Δ.Σ. αποφασίσαμε να το αποστείλουμε σε όλα τα ταμειακώς εντάξει μέλη μας για να το μελετήσουν και παράλληλα το αναρτήσαμε στην ιστοσελίδα μας και στο Facebook μαζί με έναν Κατάλογο Διαβούλευσης για να μας κοινοποιηθούν τυχόν παρατηρήσεις/αντιρρήσεις/προτάσεις των μελών μας. Μεταξύ των άλλων θετικών στοιχείων, αυτό το Καταστατικό μειώνει τον αριθμό των μελών του Δ.Σ., εισάγει την επιστολική ψήφο, προβλέπει έκτακτες καταστάσεις εν καιρώ πανδημίας, επιτρέπει διαδικτυακές συνεδριάσεις κλπ. Το νέο καταστατικό θα είναι πόλος έλξης για να γραφτούν και νέα μέλη νεαρής ηλικίας αφού είναι ΠΛΗΡΩΣ ΕΚΣΥΝΧΡΟΝΙΣΜΕΝΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ. Δια μέσου αυτής της στήλης θα επιθυμούσα για πολλοστή φορά να εκφράσω την ευχή μου για την ένταξη/εγγραφή στον ιστορικό αυτό Σύλλογό μας περισσότερων νέων Κασσιωτών που είναι η ΣΥΝΕΧΕΙΑ μας και που έχουν πολλά να προσφέρουν στην Κασιώτικη παροικία και στην Η.Ν. Κάσο. Νέες και νέοι μας σας περιμένουμε στο εντευκτήριο μας, την Κασιώτικη Εστία!!!

Μίνος Δ. Κομνηνός

Πληρώνοντας τη Συνδρομή σας ενισχύετε το Φιλανθρωπικό έργο του Ιστορικού μας Συλλόγου. Όταν καταθέτετε στην τράπεζα Θερμή παράκληση να γράφετε το Ονοματεπώνυμό σας στο Καταθετήριο (στην αιτιολογία).

Το Δ.Σ.

Το παρόν τεύχος εκδίδεται κατόπιν ευγενικής χορηγίας του Δήμου Η.Ν. Κάσου που ευχαριστούμε θερμά.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου των εν Ελλάδι Κασίων

Στο εξώφυλλο:

Από τον εορταστικό χριστουγεννιάτικο διάκοσμο στην Η.Ν. Κάσο σε φωτογραφία της Νικολέττας Σοφίλα.

Τραπεζικοί λογαριασμοί του Συλλόγου όπου μπορείτε να καταθέτετε τις συνδρομές/εισφορές σας:

ALPHA BANK:

(Σε ευρώ) GR7301403330333002002000058

(Σε ευρώ) GR2601403330333002002000031

(Σε USD) GR1801403330333015009000029

EUROBANK:

(Σε ευρώ) GR4902600440000410201474426

(Σε ευρώ) GR6302600440000410202160158

Η δεκάτη συνάντηση λύρας και οργάνων με δοξάρι είναι γεγονός!

Γράφει ο **Μανόλης Μαυρολέων** | Σκίτσο: **Χρήστος Παμπαφίκος**

26 ΚΑΙ 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ έγινε στο νησί μας η 10^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΛΥΡΑΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΝ ΜΕ ΔΟΞΑΡΙ.

Από το 2007 όταν και η Εταιρεία Κασιακών Μελετών συμμετείχε, με τον Δήμο Η.Ν. Κάσου για τελευταία φορά σε μια Συνάντηση Λύρας ήρθε το πλήρωμα του χρόνου και επανενεργοποιήθηκε ενόψει και των 200 χρόνων από τον «Πατημό».

ΟΛΑ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ τον Αύγουστο του 1992 έξω από το Κέντρο Νεότητας (πρώην ΑΝΟΚ). Η μεγάλη επιτυχία έφερε το επόμενο καλοκαίρι τη 2^η Συνάντηση Λύρας. Το 1995 ακολούθησε η 3^η Συνάντηση και πέρασαν κατόπιν 10 ολόκληρα χρόνια ως το 2005 για να γίνει η 4^η και το 2007 η 5^η. Κάπου εκεί, η Ε.ΚΑ.ΜΕ. ανέθεσε το όλο εγχείρημα στο Δήμο. Ως το 2017 έγιναν άλλες 4 συναντήσεις και εφέτος, αισίως, επανήλθαμε. Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, λοιπόν, έγιναν 10 Συναντήσεις σε 32 χρόνια.

Η 10^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ έγινε στις 26 και 27 Οκτωβρίου στην αίθουσα του Αγίου Σπυρίδωνα στο Φρυ καθώς προέκυπτε σαν μοναδική επιλο-

γή εκείνες τις ημερομηνίες. Αποδείχτηκε στην πράξη ότι οι κλειστοί χώροι δεν είναι βέβαιοι οι καταλληλότεροι για μια τέτοια εκδήλωση. Προβληματική ακουστική, περιορισμένες θέσεις και τελικά η προσέλευση του κόσμου δεν ήταν η αναμενόμενη. Την πρώτη μέρα δεν έβρισκες να καθίσεις αλλά τη δεύτερη μέρα πολύ λιγότεροι...

Η συμμετοχή του ηχολήπτη κ. Γιάννη Συγλέτου, με τον οποίο έχουμε συνεργαστεί από την αρχή, έδωσε μια πολύ καλή ποιότητα στον ήχο ξεπερνώντας τα περισσότερα από τα προβλήματα ακουστικής που αντικειμενικά έχει η αίθουσα. Οι μουσικοί που συμμετείχαν ήταν από τους καλύτερους. Από την Κάσο, ο Δη-

μήτρης Περσελής με τον συνονόματο εγγονό του για πρώτη φορά, ο Σάββας, ο Γιώργος Περσελής, (καθώς και ένας ακόμη συνονόματος του Γιώργου, 19 χρονών, μεγαλωμένος στην Αμερική, που παίζει ήδη καλή λύρα και τραγουδάει καλά), ο Νεκτάριος Σταματάκης, ο Αντώνης Καραγιαννάκης, ο Ντίνος Μηνάς, ο Ανδριανός Χασαπλαδάκης, ο Νικόλας Πιπίνος,

ο Ηλίας Διακάκης και ο Φανούρης Καραγκιουλμές. Από την Κρήτη τα – πάλι ποτέ – «Παλαιά Σεφέρια» δηλαδή η Ειρήνη Δερέμπεη, ο Ζαχαρίας Σπυριδάκης και ο Κάρολος Κουκλάκης και οι Ξυλούρηδες από τ' Ανώγεια χωρίς δυστυχώς τον Ψαραντώνη που ήταν άρρωστος. Ξεχώρισε η κόρη του Νίκη Ξυλούρη για το πολύ ιδιαίτερο τραγούδι της. Πολιτικές λύρες είχαμε τρεις αυτή τη φορά: το «ΛΥΡΑ ΤΡΙΟ» με τον «δικό μας» Σωκράτη Σινόπουλο, την Χρυσάνθη Γκίκα και τον Στρατή Ψαραδέλλη. Ακόμη ήταν μαζί μας, και πάλι μετά από χρόνια, ο Μιχάλης Καλιοντζίδης στην ποντιακή λύρα με τον Ηλία Μωυσιάδη να τον συνοδεύει και την «παρέα» μας έκλεινε ο Μιχά-

λης Καταχανάς, ο Γιάννης Ζαρίας και ο Αντώνης Πρίφτης, σαν τζαζ γκρούπ με βιολί, βιόλα και ηλεκτρική κιθάρα, με την επωνυμία «Frog String Trio».

Η 10^η Συνάντηση Λύρας μπορεί να χαρακτηριστεί σαν η πιο «προχωρημένη...» αφού, πέρα από την παραδοσιακή προσέγγιση, το «Λύρα τριό» και το «Frog String Trio» έδωσαν μια νέα δική τους διάσταση «παντρέματος» των παραδοσιακών ακουσμάτων με πινελιές από σύγχρονα ακούσματα. Τις μουσικές βραδιές πλαισίωσαν με τις εισηγήσεις τους ο Ζαχαρίας Σπυριδάκης («Η λύρα στη Δυτική Κρήτη – λύρα του Αποκόρωνα»)

ο Ανδριανός Χασαπλαδάκης («Η εξέλιξη της παραδοσιακής μουσικής στην Κάσο με το πέρασμα των χρόνων») ο Νικόλας Μαστροπαύλος («Από τις Κασιώτικες μαντινάδες στη μεγάλη ελληνική ποίηση») και ο υποφαινόμενος («Η επικοινωνία στην κασιώτικη κοινότητα μέσω της μαντινάδας – Οι μουσικοί της Κά-

σου»).

Παρεμβάσεις έκαναν επίσης ο Σωκράτης Σινόπουλος και ο Μιχάλης Καταχανάς. Η εφετινή Συνάντηση Λύρας συνεχίζεται με εκδηλώσεις εκτός Κάσου. Ήδη έγινε η πρώτη στον Πειραιά (Δημοτική Πινακοθήκη, 26-30 Νοεμβρίου, στο πλαίσιο της έκθεσης έργων του μεγάλου Κασιώτη ζωγράφου Μαγού (Αντώνης Μαλλιαράκης) καθώς και των ζωγράφων – φίλων της Κάσου.

Θα ακολουθήσουν ακόμη, στις αρχές του 2025, παράλληλες εκδηλώσεις στη Νάξο, στη Ρόδο και στα Χανιά για τις οποίες και θα αναφερθούμε προσεχώς...

Επικοινωνία; 210 5621777 και e.mail: manolis.mavroleon@hotmail.com

Κασιώτικες λύρες και δοξαριές

Του Αντώνη Καραγιαννάκη

Το **Φεστιβάλ λύρας**, αυτό το συναπάντημα που όλοι οι λάτρεις της λύρας περιμένουν με μεγάλη προσμονή, έγινε για 10η φορά και φέτος στην πανέμορφη, ναυτομάνα Κάσο, που φέτος γιορτάζει τα 200 χρόνια από το Ολοκαύτωμα της, που συνέβη το 1824. Το διήμερο 26 και 27 Οκτωβρίου 2024 το νησί χόρεψε στον μουσικό ρυθμό της λύρας. Η **“Φωνή της Ελλάδας”** το παγκόσμιο ραδιόφωνο της **ΕΡΤ**, στηρίζοντας την Περιφέρεια, βρέθηκε στην καρδιά του φεστιβάλ, με απεσταλμένους τους δημοσιογράφους **Μαρία Κουτσιμπύρη** και τον υποφαινόμενο που συνομίλησαν με σολίστ της λύρας από διάφορα μέρη της Ελλάδας αλλά και ερευνητές μελετητές.

Το Φεστιβάλ Λύρας είναι ένας θεσμός που ξεκίνησε δειλά – δειλά το καλοκαίρι του 1992 και έφτασε μέχρι τις μέρες μας, μαζεύοντας την «αφρόκρεμα» των μουσικών που ασχολούνται με την λαϊκή μουσική μας παράδοση η οποία έχει σχέση με την λύρα και τα όργανα με δοξάρι. Πρόκειται για ένα πολιτισμικό γεγονός στον χώρο της ελληνικής μουσικής, που καταγράφει και διασώζει ξεχασμένους σκοπούς, προβάλλοντας τον πολιτισμό της Κάσου και των άλλων μικρών πατρίδων της Λύρας, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Μία διοργάνωση που ως στόχο έχει να μελετήσει και να κατοχυρώσει στη συνείδηση του κοινού, αλλά και της επιστημονικής κοινότητας, την αληθινή φυσιογνωμία του ελληνικού λαϊκού μουσικού πολιτισμού και τον ψυχαγωγικό του χαρακτήρα! Σε αυτό το μουσικό διήμε-

ρο το οποίο είναι γεμάτο δοξαριές, μαντινάδες, νότες, γνωστά και άγνωστα παραδοσιακά τραγούδια το παρών έδωσαν δεινοί οργανοπαίχτες από διάφορα μέρη της Ελλάδας, όπως από την Κρήτη, τον Πόντο, την Κάσο, από την Κάρπαθο, και τραγούδια και ακούσματα με την πολιτική λύρα κ.ά. Τέλος η διήμερη συνάντηση στην Κάσο είχε συνέδριο με εισηγήσεις, με τη μορφή σεμιναρίου, από μελετητές της ελληνικής μουσικής, ιδίως των διαφορετικών μορφών της λύρας, μικρά κοντσέρτα δεξιοτεχνών από όλους τους τόπους της λύρας, η οποία στο τέλος

καταλήγει σε μια συναυλία – γλέντι με τη συμμετοχή όλων των μουσικών που παίρνουν μέρος στο διήμερο.

Στο φετινό ταξίδι με λύρα και δοξάρι που εκτελέστηκε με επιτυχία είχε ως εξής: **Το Σάββατο 26 Οκτωβρίου 2024: Ο Μανώλης Μαυρολέων**, ερευνητής – συγγραφέας, **«Η επικοινωνία στην Κασιώτικη κοινότητα μέσω της Μαντινάδας – 3 γενιές μουσικών»**. Εισήγηση- **Τρεις γενιές μουσικών – Κάσος**- Δημήτρης Περσελής, **Σάββας Περσελής**, **Γιώργος Περσελής**, **Ντίνος Μηνάς**, **Νεκτάριος**, **Σταματάκης**, **Αντώνης**

Καραγιαννάκης, **Ανδριανός Χασαπλάδακης**, **Κοντσέρτο καλωσορίσματος στο Φεστιβάλ-Ανδριανός Χασαπλάδακης – Κάσος**, **«Η εξέλιξη της παραδοσιακής μουσικής στην Κάσο με το πέρασμα των χρόνων»**. **Ζαχάρης Σπυριδάκης**, **Ειρήνη Δερέμπεη**, **Κάρολος Κουκλάκης – Χανιά**, **«Η λύρα στη Δυτική Κρήτη – η λύρα του Αποκόρωνας»**-Εισήγηση & amp; **Κοντσέρτο**, **Ψαραντώνης και οικογένεια Ξυλούρη – Ανώ-**

Οι μουσικοί της Κάσου σε εξέλιξη.

για- «Η λύρα δεν θέλει πολλά, θέλει μόνο την ψυχή σου...». Αναφορά στη ζωή και το έργο των Ανωγειανών λυράρηδων, εισήγηση & amp; Κοντσέρτο. **Την Κυριακή 27 Οκτωβρίου 2024: Ο Σωκράτης Σινόπουλος, Χρυσάνθη Γκίκα, Στρατής Ψαραδέλλης (ΛΥΡΑ τρίο),** Η λύρα Κωνσταντινούπολης (πολιτική λύρα), Ιχνηλατώντας την εξέλιξη του μουσικού οργάνου μέχρι τις μέρες μας. Ιστορικά στοιχεία, σημαντικοί ερμηνευτές, τεχνικές ερμηνείες, ρεπερτόριο- **Μιχάλης Καταχανάς, Γιάννης Ζαριάς, Αντώνης Πρίφτης – Frog String Trio, «Οι Παραδόσεις, η Δημοτική Μουσική και η Λαϊκή ή Λόγια έκφρασή της στις μέρες μας».** Εισήγηση-κοντσέρτο- **Μιχάλης Καλιοντζίδης, Ηλίας Μωυσιάδης – Εύξεινος Πόντος-«Γενέτειρα».** Εισήγηση – κοντσέρτο, **Νικόλας Μαστροπαύλος,** δημοσιογράφος – ερευνητής, «Από τις Κασιώτικες Μαντινάδες στη μεγάλη Ελληνική Ποίηση», **Γιάννης Κατινάρης – Όλυμπος Καρπάθου- Κοντσέρτο- Τρεις γενιές μουσικών της Κάσου, οι Δημήτρης Περσελής, Σάββας Περσελής, Γιώργος Περσελής, Αντώνης Καραγιαννάκης, Νεκτάριος Σταματάκης, Ντίνος Μηνάς, Νικόλας Πιπίνος, Ηλίας Διακάκης, Φανούριος, Καραγκιουλμές- Κοντσέρτο-γλέντι** κλεισίματος της συνάντησης-

Στο φεστιβάλ πραγματοποιήθηκε παράλληλη εκδήλωση με παιδιά και λύρες. «Αυτή η λύρα κύριε μοιάζει με κυδώνι, η άλλη με αχλάδι και η τρίτη με μπουκάλι», έλεγαν τα παιδιά στο πρωινό συναπάντημα τους με τους μουσικούς στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές, με στόχο να προσεγγίσουν ενσυνείδητα και με ευχάριστο τρόπο τη μου-

σική παράδοση και να κατανοήσουν τον ψυχαγωγικό και επιμορφωτικό της χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, οι μαθητές προσπάθησαν να μάθουν την κατασκευή και το παίξιμο της λύρας από κορυφαίους μουσικούς. Μια όμορφη εκπαιδευτική δράση με αυθόρμητες ερωτοαπαντήσεις, παιδικά γέλια και φωνές και φυσικά πολλές νότες από τις διαφορετικές λύρες και οργανοπαίχτες που βρέθηκαν στο «ΑΕΡΙΚΟ» στο Αρβανιτοχώρι.

Το Φεστιβάλ συμμετείχε και στο πανηγύρι του Αγίου Δημητρίου. Την Παρασκευή 25 Οκτωβρίου 2024, οι προσκεκλημένοι καλλιτέχνες έλαβαν μέρος σε μια βιωματική εμπειρία του Κασιώτικου πανηγυριού, μέσα από τις διαδικασίες προετοιμασίας του πανηγυριού του Αγίου Δημητρίου στο χωριό Αρβανιτοχώρι και τη μουσική βραδιά με χορό και μαντινάδες που κορυφώνονται αργά το βράδυ.

(Η συνάντηση είναι μια διοργάνωση της Ομοσπονδίας Δωδεκανησιακών Σωματείων Αθηνών – Πειραιώς, που πραγματοποιείται με την επιστημονική συνεργασία της Εταιρείας Κασιακών Μελετών, με την Αιγίδα και Υποστήριξη του ΥΠΠΟ, με τη Χορηγία της Βουλής των Ελλήνων, με την Υποστήριξη της ΠΕΔ Νοτίου Αιγαίου, με την Αιγίδα και Στήριξη του Δήμου Ηρωικής Νήσου Κάσου και με Χορηγό την AlphaBank. Χορηγός επικοινωνίας ήταν η ΕΡΤ. ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΔΙΗΜΕΡΟΥ: Γιάννης Φραγκούλης, Πρόεδρος Ομοσπονδίας Δωδεκανησιακών Σωματείων Αθηνών – Πειραιώς

Ένα οχηματαγωγό πλοίο τύπου Roll on/Roll off παρόμοιο με αυτό του άρθρου.

Δύο περιπτώσεις με ζημιές

Σε οχηματαγωγό πλοίο και σε πλοίο αναψυχής

Του Μίνου Δ. Κομνηνού, ναυπηγού/ναυτικού μηχανολόγου

Ζημιά σε είκοσι νταλίκες, λόγω κακοκαιρίας, που μετέφερε ένα οχηματαγωγό πλοίο (Roll on Roll off)

Ενώ επέστρεφα από μια εκδρομή στη νότια Πελοπόννησο ένα ηλιόλουστο απόγευμα μιας Κυριακής, χτύπησε επίμονα το κινητό μου τηλέφωνο. Αφού οδηγούσα στην Εθνική οδό Αθήνας-Κορίνθου αναγκάστηκα να σταματήσω και να παρκάρω για να μπορέσω να μιλήσω. Μου ζητούσαν επειγόντως να κατευθυνθώ προς τη Ραφήνα όπου θα έφθανε μετά από λίγο διάστημα ένα οχηματαγωγό από την Κρήτη. Ο πλοίαρχος είχε αναφέρει ότι είχε συναντήσει μεγάλη κακοκαιρία και ότι είχαν υποστεί ζημιές αρκετές νταλίκες από αυτές που μετέφερε. Για άλλη μια φορά, θα αντιπροσώπευα στην υπόθεση αυτή τον Αλληλασφαλιστικό οργανισμό (P&I Club) του πλοίου και όταν τέλειωνα θα έφτιαχνα μια λεπτομερή έκθεση με πολλές φωτογραφίες. Επιβιβάστηκα λίγο μετά που έδесе το πλοίο και αμέσως επισκέφθηκα τον πλοίαρχο που μαζί με τον Αρχιμηχανικό μου έδωσαν μία πλήρη κατάθεση των συμβάντων: Κατά το ταξίδι τους προς Πειραιά το πλοίο συνάντησε κακοκαιρία με δυνατούς ανέμους ΒΔ 8 έως 9 της κλίμακας Beaufort. Προς αποφυγή ζημιών η ταχύτητα του πλοίου ελαττώθηκε στο ελάχιστο δυνατό. Λόγω του μεγάλου σκαμpaneβάσματος (ή

της πρόνευσης- pitching) και των κραδασμών του πλοίου τα έχματα των νταλικών λασκάρισαν με αποτέλεσμα οι νταλίκες να αρχίσουν να κινούνται πέρα-δωθε χτυπώντας η μια πάνω στην άλλη. Ο πλοίαρχος άλλαξε αμέσως πορεία, προσπαθώντας να μειώσει όσο το δυνατόν την επίδραση της κακοκαιρίας στο σκάφος και έλεγξε τα οχήματα ξανασφαλίζοντας τα όσο καλύτερα μπορούσε. Τρεις ώρες αργότερα έφερε το πλοίο στην προηγούμενη πορεία του, αφού καλυτέρευσε ο καιρός. Άρχισα την πραγματογνωμοσύνη των ζημιών των διαφόρων νταλικών που κράτησε όλη τη μέρα. Βρέθηκαν είκοσι από αυτές με μικρότερες ή μεγαλύτερες ζημιές που όλες καταγράφηκαν λεπτομερώς παρουσία των οδηγών τους. Ανακάλυψα και ορισμένες ζημιές που ήταν παλιές και που οι οδηγοί ισχυρίζονταν ότι δήθεν προκλήθηκαν στη διάρκεια του παρόντος ταξιδιού. Τους υποπτοους αυτούς ισχυρισμούς τους απέρριψα ασυζητητί. Συστήσαμε στον πλοίαρχο να καταθέσει στο Λιμεναρχείο μια επιστολή διαμαρτυρίας (Note of Sea Protest). Μετά από μια αποτίμηση των ζημιών διαπιστώθηκε ότι το κόστος για την επισκευή των συνολικών ζημιών υπερέβαινε τα Δολλ. ΗΠΑ 150.000.

Κατάσβεση πυρκαγιάς σε ξύλινο πλοίο αναψυχής, μεταφορικής ικανότητας 32 επιβατών και 5 μελών του πληρώματος

Μια Κυριακή απόγευμα, ενώ απολάμβανα ένα παγωμένο ουϊσκάκι χωμένος κυριολεκτικά στην αναπαυτική πολυθρόνα μου έλαβα ένα επείγον τηλεφώνημα. Μόλις είχε κατασβεστεί μια πυρκαγιά, ευτυχώς μικρής έκτασης, από το πλήρωμα ενός μικρού σκάφους αναψυχής. Το σκάφος βρισκόταν στο Γαλαξίδι, σε απόσταση περίπου 240 χιλιομέτρων δυτικά της Αθήνας. Αμέσως ντύθηκα, πήρα το βαλιτσάκι μου με τη φόρμα, φακό και άλλα απαραίτητα

σύνεργα, μπήκα στο αυτοκίνητο μου, ένα Volkswagen Golf κυβισμού 1,6 λίτρων και κατευθύνθηκα προς τα δυτικά.

Μόλις ανέβηκα στο πλοίο με περίμεναν εκτός από τον πλοίαρχο και πρώτο μηχανικό και ο εκπρόσωπος της εταιρίας που είχε μια μακριά γενειάδα. Μα πως άρχισε η πυρκαγιά; Σύμφωνα με την κοινή κατάθεση των τριών προαναφερθέντων κυρίων, ένα μέλος του πληρώματος αντιλήφθηκε μια οσμή από κάψιμο που ερχόταν μέσα από το σύστημα κλιματισμού

Ένα παρόμοιο σκάφος με πυρκαγιά.

και αμέσως ειδοποίησε τον υποπλοίαρχο ο οποίος χτύπησε συναγερμό και οι επιβάτες και το πλήρωμα βγήκαν από τους κλειστούς χώρους στο ανοικτό κατάστρωμα.

Ο πλοίαρχος είδε μέσα από το φινιστρίνι του μηχανοστασίου ότι από το σημείο εκείνο δηλαδή το μηχανοστάσιο ξεκίνησε η πυρκαγιά. Αμέσως ο πλοίαρχος άνοιξε τρεις φιάλες διοξειδίου του άνθρακα προς το μηχανοστάσιο και παράλληλα ενημέρωσε την Ελληνική ακτοφυλακή για το συμβάν. Η ακτοφυλακή ενημέρωσε με τη σειρά της αμέσως την τοπική πυροσβεστική υπηρεσία που έσπευσε στο λιμάνι της Ιτέας, το κοντινότερο λιμάνι προς το Γαλαξίδι. Μόλις έφθασε το πλοίο στην Ιτέα, δυο πυροσβέστες επιχείρησαν να μπουν στο μηχανοστάσιο φορώντας αναπνευστικές συσκευές, αλλά αυτό δεν ήταν εφικτό λόγω της μεγάλης θερμοκρασίας. Έτσι αναγκάστηκαν να περιμένουν μιάμιση ώρα για να κρυώσει το μηχανοστάσιο και μετά μπόρεσαν να μπουν για να διαπιστώσουν ότι η πυρκαγιά είχε ήδη σβήσει.

Μετά που αποβιβάστηκαν οι πυροσβέστες και οι αρχές (οι οποίοι είχαν επιβιβασθεί αμέσως με την πλαγιοδέτηση του σκάφους) εξέτασα λεπτομερώς το μηχανοστάσιο. Παρατήρησα ότι όλο το ταβάνι που ήταν επενδυμένο με ξύλο είχε καεί αν και η μόνωση που βρισκόταν πάνω από την επένδυση είχε καεί μόνο μερικώς. Οι καλωδιώσεις του ταβανιού βρέθηκαν όλες καμένες. Από ότι φαινόταν η πυρκαγιά είχε προκληθεί από κάποιο βραχυκύκλωμα καλωδίων και αυτά ήταν η αιτία της πυρκαγιάς. Ευτυχώς οι ζημιές που προκλήθηκαν σαν αποτέλεσμα της πυρκαγιάς ήταν μικρές και περιοριζόνταν μόνο στα καλώδια και στη μόνωση. Οι επισκευές που άρχισαν την επομένη διήρκεσαν συνολικά δέκα μέρες και κόστισαν 100.000 δολάρια ΗΠΑ.

ΚΑΔΙΩ Γ. ΣΙΓΑΛΑ

Ήκαμα 14 γέννες, ηγόρασα 14 βαπόρια

Της Τζελίνας Χαρλαύτη*

Η μυθιστορηματική ζωή της Καδιώς Σιγάλα, της εφοπλίστριας από τη Σαντορίνη που κατάφερε να επιζήσει και να μεγαλουργήσει μέσα από πολέμους και ναυάγια

Υπήρχαν γυναίκες εφοπλίστριες πριν από τη δεκαετία του 1970; Γεγονός είναι ότι η πρώτη γυναίκα που εξελέγη στο Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών ήταν η Χριστίνα Ωνάση το 1982. Στη συνέχεια, την τελευταία πεντηκονταετία οι γυναίκες αποδείχθηκαν ότι είναι ανάμεσα στα πιο δυναμικά στελέχη της ελληνικής ναυτιλίας.

Τα τελευταία δύο χρόνια, και για πρώτη φορά στην ιστορία της, η Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών έχει για πρόεδρο τη Μελίνα Τραυλού, μια επιτυχημένη επιχειρηματία της θάλασσας που φέρει την παράδοση της ναυτιλίας της Κεφαλονιάς. Και βέβαια για πρώτη φορά στην ιστορία του ο ελληνικός εφοπλισμός έχει τα τελευταία χρόνια τρεις ισχυρές γυναίκες να ηγούνται σε τρεις από τους δέκα κορυφαίους ελληνικούς εφοπλιστικούς ομίλους, την Άννα Αγγελικούση, τη Μαρία Αγγελικούση και την Αγγελική Φράγκου, λαμπρά παραδείγματα της ναυτικής παράδοσης της Χίου.

Ισχυρές γυναίκες εφοπλίστριες όμως υπήρξαν και πριν από τη δεκαετία του 1970, είτε όμως έχουν περάσει στη λήθη είτε δεν έχουν ανασυρθεί ποτέ από εκεί. Η μεγάλη ναυτική παράδοση της (τόσο τουριστικής σήμερα) Σαντορίνης δεν αποτυ-

πώνεται πουθενά τόσο έντονα όσο στην ιστορία της Καδιώς.

Η Καδιώ, κόρη του καπετάν Γιώργη Νομικού, σύζυγος του καπετάν Γεωργίου Σιγάλα και μάνα γιών και γαμπρών καπεταναίων, είναι η ιστορία μιας εκπληκτικής γυναίκας και εφοπλίστριας που στη διάρκεια της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής της απέκτησε παιδιά και εγγόνια, αγόρασε ιστιοφόρα και βαπόρια, άνοιξε γραφεία στον Πειραιά, στην Αθήνα και αντιπροσωπευτικό γραφείο στο Λονδίνο.

Τα πρώτα 40 χρόνια της ζωής της η Καδιώ έζησε στην «Πάνω Μεριά», την Οία, της Σαντορίνης, όπου «ήκαμε» 14 γέννες και 14 αγοραπωλησίες ιστιοφόρων: «Κάθε αγορά και γέννα», γράφει. Και τις αγοραπωλησίες τις έκανε η ίδια, όχι ο άνδρας της: πάντοτε αναφέρεται στις «δουλειές μου», στα «βαπόργια μου», τα οποία «ηγόρασα» και

(*) Γράφει η κα. Τζελίνα Χαρλαύτη, επικεφαλής του Κέντρου Ναυτιλιακής Ιστορίας, διευθύντρια του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών – ΙΤΕ και καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης (Καθημερινή της Κυριακής, 29/9/24)

«ηπήρα».

Τα πρώτα ιστιοφόρα αγόρασε με τις λίρες της προίκας της από τον πατέρα της, τον καπτα-Γιωργάκη Νομικό, τον οποίο «ο Θεός δεν τον ηξίωσε να κάμει γιο». Τη μετάβαση από του ιστίου εις τον ατμόν με τρία ατμόπλοια την έκανε κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, και στις αρχές του Μεσοπολέμου «οι δουγειές μου πήναιναν καλά. Ταξιδεύανε τα βαπόργια, είχα κάμει κι εγώ τσοι οικονομίες...».

Έτσι, το 1922 αποφασίζει, σε ηλικία 40 ετών, να αφήσει τη Σαντορίνη και να εγκατασταθεί σε δίπατο, Μπουμπουλίνας 56 στον Πειραιά, κάτω τα γραφεία, πάνω το σπίτι. Το σαντορινιό και οικογενειακό δίκτυο τη βοήθησε στα πρώτα βήματα.

Ο πρώτος της ξάδελφος, Λουκάς Νομικός, «απ' όλους μου τσοι συγγενείς το Λουκά αγαπούσα πιο πολύ, με βοήθησε όπου χρειαζούμουνα. Και μέσα στην Ένωση των Εφοπλιστών με υποστήριξε και στις Τράπεζες».

Η Καδιώ, λοιπόν, με την οικογένειά της άρχισε να προκόβει διαχειριζόμενη τέσσερα ατμόπλοια από τον Πειραιά, με τον άνδρα της και τους γιους της πάνω στα πλοία τους να ταξιδεύουν.

Όμως, μετά το 1922 και τους υψηλούς ναύλους που ακολούθησαν την πρώτη μεταπολεμική περίοδο, οι ναύλοι κατεβαίνουν σε καταστροφικά χαμηλά επίπεδα και η ναυτιλία βρίσκεται σε κρίση. Γυρίζουν ο άνδρας της και ο γιος της έπειτα από δύο χρόνια ταξίδια με σακιά με ρούβλια. «Ίντα να κάμω με τα ρούβλια; Πας τα 'παίρνε κανένας; Με λίρες έπρεπε να τ' αλλάξουνε». Κι έτσι έρχεται η καταστροφή. Ναυαγεί το ένα καράβι που μάλλον το είχε ανασφάλιστο, παθαίνουν αβαρίες και ζημιές τα άλλα, «κι απόμειναν στον Πειραιά, τέσσερα κορίτσια, Νομικός και Χρήστος χωρίς καμιά ελπίδα, χρεωμένη, κι ήρχα κι απόσωσα. «Ηκλαια κρυφά να μη νιώσουν τα παιδιά μου, όλη τη νύχτα». Η σαντορινιά καταγωγή της τη σώζει: «Αναγκάζομαι και πηγαίνω στο διοικητή τση Τράπεζας της Ελλάδος, το Δ. Νομικό, και του λέω την κατάστασή μου. Αυτός ο άνθρωπος με λυπήθηκε και μου δώνει την εγγύηση τση Τράπεζας και λίγα λεφτά. Τα στέλλω και ξεχρεώνω και λευτερώνεται το βαπόρι κι ήρχισα πάλι... αρχινήσαν τα ταξίδια με τη βοήθεια του Θεού μαζώχτηκαν τα λεφτά κι 'πόφυγα την καταστροφή».

Ο Γεώργιος και η Καδιώ Σιγάλα την εποχή του γάμου τους, το 1897. Από το βιβλίο της Καδιώς Κολύμβα «Η Πάνω Μεριά του κόσμου», Αθήνα, 2000.

Από τη φουρτούνα στις ανοιχτές θάλασσες

Είναι περίπου το 1926 όταν οι ναύλοι ανεβαίνουν για λίγο διάστημα. Το 1928 παντρεύει την πρώτη της κόρη με τον πλοίαρχο καπτα-Σπύρο Αλαφούζο, του οποίου η οικογένεια είχε προκόψει στη Ρωσία. «Κάνω το Σπύρο γαμπρό και παίρνουμε μαζί το ατμόπλοιο “Πρωρεύς”». Η μεγάλη ναυτιλιακή κρίση του '29, όμως, χτύπησε άγρια τις επιχειρήσεις της οικογένειας της Καδιώς. Το «Πρωρεύς» κατασχέθηκε από την Τράπεζα και «ήπηρα και γω την κάτω βόρτα, η μια πάνω στην άλλη οι συφορές... Οι Τράπεζες να με καλούνε τόκοι και 'περημερίες...

χάθηκαν όλα τα βαπόργια, τα χτήματα, τα σπίτια και μένω ξεκάρφωτη παντός. Είχε 'πομείνει μόνο το “Αβυδος”...».

Και το 1931, η χειρότερη χρονιά της κρίσης, το «Αβυδος» ναυαγεί. Είναι ασφαλισμένο για 7.000 λίρες. Η οικογένεια και η επιχείρηση σώζονται. Οι ναύλοι και οι τιμές των πλοίων βρίσκονται στο ναδίρ. Πλοία που κόστιζαν 200.000 λίρες πωλούνται για 6.000 λίρες. Η Καδιώ το 1933 αγοράζει το «Άγιος Γεώργιος», από το όνομα του πατέρα της. Είναι πλέον η αρχή της ευμάρειας και του πλούτου όχι μόνο της ίδιας, αλλά και της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας.

Η ελληνική ναυτιλία τη δεκαετία του '30, σε αντίθεση με όλη την υπόλοιπη ευρωπαϊκή ναυτιλία που συρρικνώνεται, αναπτύσσεται. Οι Βορειοευρωπαίοι εκποιοούν πλοία που αγοράζουν οι Έλληνες. Τα ελληνικά βαπόρια φεύγουν από τις ρότες της Μεσογείου και βγαίνουν στον Ατλαντικό. Ναυτιλιακά γραφεία στο Λονδίνο ανοίγουν το ένα μετά το άλλο. Μετά το '35 ανεβαίνουν κι οι ναύλοι, και η Καδιώ δεν προφταίνει να αγοράζει.

Το 1935 το «Καδιώ», το 1936 το «Τέτη», το 1937 το «Πόπη», το 1938 το «Τασία» (τα πλοία της γένους θηλυκού και αυτά από τις κόρες της) και έναν ακόμη «Άη-Γιώργη», πάντα στη μνήμη του πατέρα της. Η Καδιώ Σιγάλα γίνεται πλέον πλούσια και περνάει ανάμεσα στα σημαντικά εφοπλιστικά ονόματα.

Το Lloyd's Register of Shipping αναφέρει στα βιβλία του Madame K.G. Sigalas, Bouboulinas 56, Piraeus. Η οικογένεια

νεια δουλεύει συλλογικά, με πυρήνα τη μάνα. Προσλαμβάνει διευθυντή στα γραφεία της, χτίζει άλλο σπίτι στον Πειραιά, «ξεκουβαλάει» στην Αθήνα το 1938 σε τρίπατο, μεγάλο σπίτι στην οδό Σίνα στην Ακαδημίας, αγοράζει κτήματα και σπίτια στο Τατόι και στον Πειραιά. Πάει και για πρώτη φορά στην Ακρόπολη. Όσπου «κηρύχτη ο πόλεμος τση Ευρώπης».

Η Καδιώ είναι 60 χρόνων. Τον πόλεμο τον πέρασε στην Κηφισιά που είχε και περιβόλι και καταφύγιο, ο ένας γιος στην Κρήτη, ο άλλος στην Αλεξάνδρεια, η Τασία εθελόντρια νοσοκόμα στον Ερυθρό Σταυρό. Κατά τη διάρκεια του πολέμου «εγώ είχα τα φορητά και δουλεύανε για τσοι Εγγλέζους και τα ποστάγια μου κάμανε τη συγκοινωνία μέσα στην Ελλάδα». Βυθίστηκαν 4 από τα 6 πλοία, τα είχε όμως ασφαλισμένα.

Η μεταπολεμική ναυτιλία καθορίστηκε από την αγορά των Λίμπερτυ από τους Έλληνες εφοπλιστές από τις ΗΠΑ. Ηγετική μορφή της ελληνικής ναυτιλίας και ιθύνων νους στην αγορά αυτή από την αμερικανική κυβέρνηση ο Μανώλης Κουλουκουντής, που από την αρχή του πολέμου βρίσκεται στη Νέα Υόρκη. Στον στενό ναυτιλιακό κύκλο του Πειραιά του Μεσοπολέμου, η Καδιώ γνωρίζει καλά τον Μανώλη Κουλουκουντή και όλους τους σημαίνοντες εφοπλιστές. Η μίμηση είναι ο χρυσός κανόνας της ελληνικής ναυτιλίας, και αυτό το γνωρίζει καλά. «Μούπαν πως θα παίρνανε ο Κουλουκουντής, κι ο Λαιμός κι ο Στρατής Ανδρεάδης κι άλλοι πολλοί που τους ήξερα... Ήκαμα τότες πληρεξούσιο τον γιο μου τον Αλέξαντρο να πάει στην Αμερική μαζί τους και να περιλάβει τα βαπόργια, το ένα το κάμαμε “Καδιώ”, τ’ άλλο “Σαντορίνη”».

Η Καδιώ αγοράζει κι άλλα βαπόρια που δουλεύουνε καλά. Η δεκαετία του '50 είναι χρυσή εποχή για την ελληνική ναυτιλία. Η Καδιώ είναι πια 70 χρόνων και νέα όσο ποτέ. Το 1953 αγοράζει τριώροφο στην Πατριάρχου Ιωακείμ στο Κολωνάκι. «Ήκατσα στο δεύτερο πάτωμα, από κάτω η Τασία, από πάνω μου στο τρίτο ήρχε ο Αλέξαντρος. Ηταχτοποιήθηκα και ήκαμα τα σαλόνια γραφεία για να παρακολουθώ τσοι δουγιές μου μέσα από το σπίτι μου. [Κει] έρχουνταν και με βρίσκανε οι καπεταναίοι, τα πληρώματα όλοι τους και ημπανοβγαίνανε οι δικηγό-

ροι, οι λογιστάδες, μέρα-νύχτα, κι ο υπουργός τση Ναυτιλίας και ναυάρχοι και κουβεδιάζαμε για υποθέσεις».

«Ηκάμανε δική τους γνώμη»

Το 1960 «ήπιασα από τον καημό πούχα να θωρεί η θάλασσα ένα σπίτι στη Γλυφάδα». Η Καδιώ είναι πλέον 80 ετών, βλέπει να χάνει τα ηνία και αποφασίζει να γράψει ημερολόγιο. «Ηφευγαν τα βαπόργια από τη διαχείρισή μου κι ηκάμανε οι γιοι μου τη δική τους γνώμη...». Δεν τους βλέπει να επενδύουν στη ναυτιλία και ανησυχεί. Και εκεί βγάζει τον καημό της και αποτυπώνει την πεποίθηση που στέριωσε και γιγάντωσε τη ναυτιλία των Ελλήνων: «Θα πεις έχω σπίθια, έχω χτήματα, οικόπεδα. Χώματα και πλίθες είναι αυτά, δεν είναι περιουσίες. Μονάχα ό,τι σου δίνει η θάλασσα, αυτό είναι, ό,τι κάμεις με τη

Στην αίθουσα με τα πρόσωπα του Ναυτικού Μουσείου Θήρας, εκτίθεται το πορτραίτο της Οιάτισσας πλοιοκτήτριας Καδιώς Νομικού-Σιγάλα. Η ιστορία της γίνεται γνωστή στο βιβλίο της συνονόματης εγγονής της, Καδιώ Κολύμβα, με τίτλο «Η πάνω μεριά του κόσμου».

θάλασσα».

Η Καδιώ έφυγε από τη ζωή το 1967. Η ιστορία της είναι η ιστορία περίπου 100 χρόνων της ανοδικής πορείας της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας, που από ιστιοφόρα 300.000 τόνων τη δεκαετία του 1880 που γεννήθηκε η Καδιώ, έφθασε να διαχειρίζεται στόλο πάνω από 20 εκατ. τόνους τη δεκαετία του 1960 που η Καδιώ πέθανε. Άφησε πίσω ένα χειρόγραφο ημερολόγιο, πάνω στο οποίο η εγγονή της, η συγγραφέας Καδιώ Κολύμβα, έγραψε μια έξοχη μυθιστορηματική βιογραφία στο βιβλίο «Η Πάνω Μεριά του κόσμου» (εκδόσεις Αρμός), από όπου και τα παραθέματα.

Η Καδιώ Γ. Σιγάλα (1882-1967) το γένος Νομικού από τη Σαντορίνη, υπήρξε εμβληματική προσωπικότητα στο ναυτιλιακό χώρο από την περίοδο του Μεσοπολέμου ενώ διακρίθηκε και για τα πατριωτικά της αισθήματα. Χαρακτηριστικό υπήρξε το τηλεγράφημά της προς τον πρωθυπουργό Ιωάννη Μεταξά την επομένη του ιστορικού ΟΧΙ:

«Επί βαρβάρω και ανάνδρω επιθέσει Ιταλών κατά ειρηνικής Ελλάδας μας, θέτομεν εις την διάθεσίν σας τα ατμόπλοιά μας ΤΑΣΙΑ, ΠΟΠΗ Σ. και ΑΗΓΙΩΡΓΗΣ ευρισκόμενα έτοιμα εις Ελληνικούς λιμένας προς εξυπηρέτησιν Εθνικών αναγκών. Ομοίως διαθέτομεν Υμίν Τρία Εκατομμύρια Δραχμάς προς ενίσχυσιν της αεροπορίας μας τας οποίας δύνασθε να αποσύρετε παρά της Εθνικής Τραπέζης Αθηνών. ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΣ».

Το Ολοκαύτωμα

Μέσα στά γαλάζια κύματα τού Αιγαίου, σάν ένα πελώριο καί απομονωμένο Μεσαιωνικό κάστρο, φαντάζει από μακριά τό ηρωικό καί δοξασμένο νησί τής Κάσου, ένας ακοίμητος φρουρός στή ανατολική είσοδο τού Αιγαίου πελάγους.

Εχει χαρακτηρί ανεξίτηλα μέσα στή καρδιά τών παιδιών της πού διασχίζουν τούς ωκεανούς, τό ολόγραμμά της, είτε παραπλέοντάς την, ανατολικά ή δυτικά, είτε τήν προσπερνάς σταβέντο ή σοβράνο, πάντα σου ξυπνά αναμνήσεις, ένα παράξενο σύγκροτο σέ διαπερνά καί τά μάτια σου αυτόματα βουρκώνουν.

Ετσι ένοιωσα κ'εγώ, πρίν πολλά χρόνια, Ανθυποπλοίαρχος καί αξιωματικός φυλακής, στή γέφυρα τού α/π «Ηλίας Γ. Κουλουκουνητής», στή βάρδου 12 – 04.

Προορισμός μας ήταν τό λιμάνι τού Novorossisk στή Μαύρη Θάλασσα, καί σύμφωνα μέ τήν ρότα πού είχε χαράξει ο Πλοίαρχός μας, καπετά-Μανώλης Καμπούρης, μύρο τό χώρα πού τόν σκεπάζει, βγαίνοντας από τήν Διώρυγα του Σουέζ, ο φανός τής νησίδας Πλάτης, στή δυτική πλευρά τής Κάσου, θά έπρεπε νά είχε φανεί, λίγο δεξιά από τήν πλώρη μας. Μέ τά κυάλια μου, προσπαθούσα νά διαπεράσω στή μία ώρα μετά τά μεσάνυχτα τό σκοτάδι. Πράγματι με αρκετή καθυστέρηση, λόγω του μελετιού πού αρχές Ιουνίου είχε αρχίσει νά φρεσκάει καί τού νότιου ρεύματος τών στενών, ξεχώρισαν μέσα στό σκοτάδι, δυστακτικά στήν αρχή, ύστερα πιό θαρετά οι δύο αναλαμπές τού φανού. Αμέσως έστειλα τόν σκάπουλο νά ειδοποιήσει τόν καπετάνιο μας. Σέ λίγο η γνωστή σιλουέτα τού καπετά-Μανώλη, μέ τόν χαρακτηριστικό μπερέ του, φάνηκε στή πόρτα τού τσάρτ-ρούμ. – Βλέπω φάνηκε η Πλάτη, Γιώργη, μόνο πού αυτή τή φορά είμαστε άτυχοι γιατί περνάμε βράδυ καί δέν θά μπορέσουμε νά χαιρετήσουμε το Κασονήσι κανονικά μέ τή μπουρού μας. Πάμε δεξιά στή βαρδιόλα νά μάς φέρει τουλάχιστο το μελετάκι τή μυρουδιά τού φασκόμηλου χαμομηλιού τού θυμαριού καί τής κινόμαλάς –.

Οι Κασιώτες θαλασσινοί, φρόντιζαν, άν η πορεία πού έπρεπε νά χαράξουν, έφερνε τό πλοίο κοντά στό νησί τους, πάντα ο χαιρετισμός μέ τήν σειρήνα, νά είναι απαραίτητος καί παρατεταμένος, ώστε νά γίνει αισθητή στους κατοίκους η παρουσία καί η ανάσα τών παιδιών τους.

Ο σκοτεινός όγκος τού Περίολα άρχισε νά διαγράφεται γιά λίγο στή μπάντα μας καί σιγα σιγά νά χάνεται δευτερόπρυμα. Ο μόνος θόρυβος πού επικρατούσε, ήταν αυτός πού έκαναν ανεβοκατεβαίνοντας, τά πιστόνια τής μηχανής. Αμιλητοι, ο καπετά – Μανώλης, ο Γιώργης ο Λιόντας στό τιμόνι, κ'εγώ, είμασταν βυθισμένοι ο καθένας στίς αναμνήσεις καί στίς σκέψεις του. Σέ λίγο ακούστηκε η φωνή τού καπετά-Μανώλη – Γιώργη πάω κάτω. Στίς τρεις άλλαξε πορεία 350 μοίρες γιά τήν Αστροπαλιά –.

Ο Λιόντας φάνηκε σά νά μήν είχε όρεξη γιά κουβέντα, αυτός πού πάντα είχε κάτι νά διηγηθεί από τά ταξίδια του μέ καπετάνιο, τόν σεβαστό σέ όλους μας, καπετάν-Ηλία Πατρώνια, δέν έβγαζε άχνα. Ετσι βουβοί μείναμε στή γέφυρα οι δύο μας, ο καθένας στίς σκέψεις του, μέ τήν δική μου νά μένει σ'αυτό τό νησί πού μόλις προσπεράσαμε, αυτόν τόν σκοτεινό όγκο, αποκομμένο καί απομακρυσμένο, μέ μόνη συντροφιά τήν βουβή ιστορία του. Μιά ιστορία γεμάτη αγώνες, θυσίες καί δόξα. Δέν είναι λίγα τά μέρη τής πατρίδας μας πού εκπέμπουν ιστορία καί δόξα. Λίγα είναι όμως τά ιστορικά μέρη τής Ελλάδας πού προξενούν στόν επισκέπτη τόσο σεβασμό καί συγκίνηση όσο η Κάσος. Τούτο τό νησί είναι ποτισμένο σέ όλη του τήν έκταση, μέ τό αίμα τών υπερασπιστών του καί τών ηρωικών του κατοίκων. Κάθε πέτρα καί ένα κατορθώμα, κάθε κόρφος κ'έναν άθλος.

Πρόσφατα η Πολιτεία αναγνωρίζοντας αυτές τίς θυσίες, στά δύο νησιά, Κάσο καί Ψαρρά, απένημε τόν τίτλο τών Ηρωικών νησιών.

Οι κάτοικοί του, από τά πρώτα χρόνια στράφηκαν στή θάλασσα, γιατί έτσι πού τό νησί τους ήταν άγονο καί δέν προσφερόνταν γιά καλλιέργειες, η μόνη τους επικοινωνία μέ τά άλλα νησιά καί τή μεγάλη στεριά έπρεπε νά γίνει μέ καράβια.

Γρήγορα άρχισαν νά ναυπηγούν πλοία καί νά επιδίδονται μέ μεγάλη επιτυχία στή μεταφορά εμπορευμάτων, άρα καί γενικά μέ τό εμπόριο.

Η ναυπηγική τέχνη αναπτύσσεται, μέ αποτέλεσμα πολλοί Ευρωπαίοι νά μένουν εκστατικοί, πώς αυτοί οι αγράμματοι νησιώτες, νά χτίζουν τέτοια όμορφα σκαριά.

Η τεράστια πρακτική τους γνώση, η εργατικότητα καί τό θάρρος τού Κασιώτη θαλασσινού καί τής Κασιώτισας γυναίκας καί μάνας, πού φρόντιζε μέ μεγάλη μαστοριά τό σπιτικό της καί τά αγροτικά της καθήκοντα πάνω στό νησί, είχαν σάν αποτέλεσμα τό νησί νά αναπτυχθεί καί οικονομικά, καί τά χρυσά νοπολεόνια καί οι λίρες νά συσσωρεύονται στίς κασέλες, συνάμα δέ ο εμπορικός στόλος τής Κάσου όλο καί μεγάλωνε καί άπλωνε τίς δραστηριότητές του, όχι μόνο στήν ανατολική Μεσόγειο, αλλά ακόμη καί στήν Αγγλετέρα.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι η Επανάσταση τού 1821, βρίσκει τούς Κασιώτες μέ περίπου 300 καράβια μικρού καί μεγάλου εκτοπίσματος, πού ταξίδευαν σ'όλες τίς θάλασσες, κουβαλώντας πλούτο στό νησί τους.

Επειδή στά ταξίδια τους πολλές φορές ήταν υποχρεωμένοι νά αμυνθούν έναντι τών πειρατικών επιθέσεων, πού ο αριθμός τους είχε αυξηθεί τρομακτικά, όπλισαν τά καράβια τους μέ ελαφρά πυροβόλα τών 15-20 λιβρών. Αυτά τά πυροβόλα, πολύ εύκολα μεταφέροντο από τό καράβι στό νησί, στή περι-

πτωση πού δέχονταν επίθεση από πειρατές. Σύντομα απέκτησαν και πολεμική πείρα, και αναδείχτηκαν γενναίοι και εμπειροπόλεμοι θαλασσομάχοι.

Μέ την έναρξη της Επανάστασης, βρέθηκαν αρκετοί νησιώτες μας εμπειροπόλεμοι, αλλά και στο μάτι των Τούρκων και αρκετών Αυστριακών, Αγγλων και Γάλλων συμμάχων μας, πού θεωρούσαν αυτόν τον σχετικά μεγάλο στόλο ένα μεγάλο εμπόδιο στα σχέδια τροφοδοσίας των Τούρκων με πολεμοφόδια και υλικά.

Η μεγάλη συμμαχία απεφάσισε, μέ την έναρξη της Επανάστασης, την καταστροφή των τριών μεγάλων ναυτικών κέντρων της Ελλάδας, Γαλαξίδι, Κάσο και Ψαρά.

Στις 23 Σεπτεμβρίου 1821, μέ αφετηρία τη ναυτική Αγγλική βάση της Κέρκυρας, Τουρκικός στόλος με τά νέα μεγάλα βεληνεκούς πυροβόλα, από μεγάλη απόσταση βομβαρδίζουν ανηλεώς τό Γαλαξίδι. Οι κάτοικοι, ανήμποροι νά ανταποδώσουν τά πυρά με τά μικρά πυροβόλα τους, απεφάσισαν να εγκαταλείψουν τήν πόλη τους στά γύρο βουνά. Αποτέλεσμα υπήρξε η αποβίβαση των Τούρκων και η ολοσχερής καταστροφή του Γλαξειδιού, μεγάλο πλήγμα γιά τήν Ελλάδα.

Στις 6 Ιουνίου 1824, ήρθε η σειρά της Κάσου. Μέ οδηγούς Γάλλους αξιωματικούς εκπαιδευτές, φρεγάτα και μικρότερα πλοία, ο Τουρκο-Αιγυπτιακός στόλος, μέ αρχηγό τον Ιμπραήμ, άρχισε τον βομβαρδισμό του νησιου μέ τά μεγάλα πυροβόλα. Οι κάτοικοι ανήμποροι και πάλι νά ανταποδώσουν τά πυρά, ταμπουρώθηκαν στά χωριά τους, μέ αποτέλεσμα νά γίνουν εύκολη λεία. Τό ολοκαύτωμα του νησιού είχε ολοκληρωθεί. 2.000 γυναικόπεδα μεταφέρθηκαν στά σκλαβοπάζαρα της Δαμιέττας, Αλεξάνδρειας και Τούνεζη, με τά Γαλλικά πλοία. Η μαύρη, η ωμή πραγματικότητα είχε πλέον ολοκληρωθεί. Αποφράδα ημέρα γιά τό νησί της Κάσου. Μεγάλη συμφορά γιά τήν πατρίδα μας. Τό μικρό αυτό ξερονήσι πιστό στην υπόσχεσή του πρὸς τό έθνος έγινε αιματηρή θυσία γιά τήν πατρίδα.

Όταν ο ναύαρχος Σαχτούρης καθυστερημένα έφθασε μέ τον στόλο του στις 22 Ιουνίου, τήν ημέρα του ολοκαυτώματος των Ψαρών, αποβιβάστηκε μέ λίγους ναύτες στό χωριό Αγία Μαρίνα και εκεί αντίκρυσε σπιτια κατακαμμένα... και κατακρημνισμένα.... ανθρώπους δέ πολλά ολίγους, όπως ο ίδιος γράφει στό ημερολόγιό του. Αυτοί δέ οι ολίγοι, όταν τους ρώτησε άν ήθελαν νά τους μεταφέρει στην Πελοπόννησο και νά χτίσουν τή Νέα Κάσο, απάντησαν υπερήφανα αρνητικά, ελπίζοντας πάντα, σάν θαλασσινοί πού είναι νά μπαρκάρουν σέ ξένα πλοία και νά μαζέψουν τά λύτρα πού θά ελευθέρωναν και θά λύτρωναν τις αιχμαλωτισμένες οικογένειές τους στά

δουλοπάζαρα της Αιγύπτου.

Οι δημογέροντες του νησιού, μαθαίνουμε αργότερα από το Γαλλικό προξενείο της Σμύρνης, ότι είχαν αφεθεί ελεύθεροι στην Αλεξάνδρεια, αφού Έλληνες έμποροι είχαν πληρώσει τά λύτρα τους.

Αυτός ο βράχος πού αφήνουμε σιγά, σιγά πίσω μας, μέσα στην αχλή του γλυκοχαράματος στό Αιγαίο, υψώνεται σάν σιωπηλός μάρτυρας της μεγάλης θυσίας επιβλητικό και αθάνατο μνημείο του ολοκαυτώματος, ένα αιώνιο σύμβολο της αδούλτης Ελληνικής ψυχής.

Η απόφαση πού πήραν οι κάτοικοι νά μήν εγκαταλείψουν το νησί τους, ήταν και η πιό σωστή, γιατί μέ αρχηγό και λαύαρο της οικογένειας τήν Κασιώτισσα και τον άξιο Κασιώτη καπετάνιο, τό νησί ξαναζωντάνεψε. Δικαιωματικά λοιπόν θά πρέπει νά κατέχουν εξέχουσα θέση στην ιστορία του Έθνους μας. Χρέος μας είναι να τιμούμε όλους τούς

ηρωικούς κατοίκους του νησιού μας.

Τό ολοκαύτωμα του νησιού ας μάς γίνει παράδειγμα πραγματοποίησης και εκπλήρωσης πρὸς τό Έθνος. Εδειξε σε μάς τους μεταγενέστερους τό πόσο βαρύ πρέπει νά νιώθουμε τό χρέος και τήν ευθύνη απέναντι στην πατρίδα μας, και τό πόσο πρέπει νά παραμερίζουμε τον εγωισμό και τις μικρότητες γιά νά μπορούμε νά εκτελούμε τό καθήκον μας, όπως πραγματικά, τό έπραξαν οι Πρόγονοί μας.

Ηρθε όμως η ώρα της σκάντζα βάρδυνας. Ο μπάρμπα Γιάννης Θεοχαράκης από το Πέραμα, αντικατέστησε τον Λιόντα στό τιμόνι. Τρακόσιες πενήντα τον άκουσα νά παραδίνει, κ'εκείνος νά επαναλαμβάνει. Τό ίδιο κ'εγώ στον καπετα-Θανάση Πιπίνο πού ήρθε νά με αντικαταστήσει στη βάρδυνα Γεφύρας, αφού έλεγξε τό ημερολόγιο και τον χάρτη.

Κατεβαίνοντας τις σκάλες της γέφυρας, θά ήθελα νά είχα στά χέρια μου ένα δάφνηνο στεφάνι νά ρίξω στη θάλασσα και νά τιμήσω τους Προγόνους μας. Τους αφιερώνω μία μαντινάδα όμως όπως συνηθίζεται στό νησί μας.

*Ας είναι αιωνία η μνήμη τους.
Αλλοι διπλώνουν τά φτερά
Στήν πρώτη τή ρανίδα
Κ'άλλοι δέν έχουν μά πετούν
Ψηλά μέ τήν ελπίδα.*

Ο Γλάρος

Σημ.: Τό Αγγλικό Ναυαρχείο τιμής ένεκεν, ονόμασε τό στενό πού ενώνει το Αγαίο Πέλαγος μέ τήν Μεσόγειο στους χάρτες του, Kassos Strait.!!

Παρουσίαση δύο βιβλίων του Νίκου Κωνσταντινίδη στις 6 Νοεμβρίου 2024 στο εντευκτήριό μας

Ο Νίκος Κωνσταντινίδης
απευθύνεται στο κοινό

Ο πρόεδρος Μίνος Κομνηνός
στο βήμα.

Οι τρεις παρουσιαστές, από αρ.
Μίνος Κομνηνός, Νίκος Κωνσταντινίδης
και Γιάννης Φραγκούλης.

Οι Εύα Σαραγά
και η Μαρία Τσακίρη.

Την Τετάρτη 6 Νοεμβρίου 2024 και ώρα 7 μ.μ. στο εντευκτήριό μας πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση δύο βιβλίων του συμπατριώτη μας Νίκου Κωνσταντινίδη. Παρόντες μεταξύ άλλων ήταν και οι Γιάννης Καραϊτιανός, Πρόεδρος των Απανταχού Καρπαθίων, ο Μανώλης Κολεζάκης Πρόεδρος της Ένωσης Ροδίων και άλλοι συμπατριώτες μας.

Τον λόγο έλαβε ο Γιάννης Φραγκούλης, Πρόεδρος της Ο.Δ.Σ. Αθήνας-Πειραιά και αμέσως μετά ο Μίνος Κομνηνός, Πρόεδρος του Συλλόγου των εν Ελλάδι Κασίων παρουσίασε το βιβλίο «Η ιστορία της ηρωικής νήσου Κασού» και ανέφερε ότι οι Βουλευτές Νικητιάδης και Ψυχογιός έστειλαν συγχαρητήρια μηνύματα αφού δεν μπορούσαν να παρευρεθούν. Επόμενος ομιλητής ήταν ο συγγραφέας Νίκος Κωνσταντινίδης που παρουσίασε τα δύο βιβλία δηλ. την **Ιστορία της Η.Ν. Κασού** και το **Πολίτης-Ένοχος**. Αποσπάσματα των βιβλίων διάβασαν οι Μαρία Τσακίρη και η Εύα Σαραγά. Προβλήθηκε και ένα πολύ ενδιαφέρον βίντεο και η εκδήλωση έκλεισε με διάφορες συζητήσεις μεταξύ των παρευρεθέντων.

Συνεστίαση του Συλλόγου μας στο εντευκτήριο του Σ.Α.Ε. στις 16/11/24

Το Σάββατο 16 Νοεμβρίου 2024 στο φιλόξενο εντευκτήριο του Σ.Α.Ε. πραγματοποιήθηκε παρουσία πλήθους φίλων και μελών μας (130 ατόμων) μια πολύ επιτυχημένη εκδήλωση του Συλλόγου μας. Η συνεστίαση αυτή πλαισιώθηκε από την παρουσία του τραγουδιστή GARO και στο τέλος έγινε η κλήρωση 500 περίπου λαχνών με πλούσια δώρα. Οι παρόντες διασκέδασαν χορεύοντας κασιώτικους και άλλους χορούς. Ο πρόεδρος Μίνος Κομνηνός, ο Γενικός Γραμματέας Γιώργος Μαρκουλής και το μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου μας Τούλα Σουλτανάκη απηύθυναν χαιρετισμούς και ευχαρίστησαν τους παρισταμένους. Ο επίτιμος πρόεδρος Γιάννης Ζαχαριάδης δεν παρέστη λόγω κάποιου κολλημάτος αλλά μας έστειλε το παρακάτω μήνυμα:

Αγαπητοί μου φίλοι και συμπατριώτες επιτρέψτε μου να πω δύο λόγια βγαλμένα από καρδιάς αλλά και λόγια αγωνίας μια και περάσαμε από τη συμπληγάδες και ζούμε ακόμα τ'απόνερα

Ο Σύλλογος αυτός είναι η φωλιά που συναντούσαμε και συναντάμε φίλους, γνωστούς, συμμαθητές και γειτόνους. Κοιτάζαμε στα μάτια τον άλλο και ανταλλάσσαμε λόγια που πλημμύριζαν συναισθήματα, ζεστασιά και αισιοδοξία. Ας μην ξεχνάμε πόσο μεγάλο κοινωνικό, φιλανθρωπικό, πολιτιστικό και ψυχολογικό έργο προσέφερε όλα αυτά τα χρόνια. Δεν ωφελεί όμως φίλοι μου να κλαίμε για χαμένους παραδείσους γιατί η ζωή αλλάζει και προχωρά, η ουσία είναι τι μπορούμε να κάνουμε εμείς για να κρατήσουμε ζωντανό αυτόν το Σύλλογο. Τα προβλήματα του είναι γνωστά ήδη, έχουμε λοιπόν υποχρέωση πρώτα πρώ-

Κασιώτισες χορεύουν τη σουστά.

του φονικού tsunami. Αναφέρομαι στο Σύλλογό μας που μπόρεσε να κρατήσει ύστερα από αυτή τη λαίλαπα, αφήνω στην πάντα τους λόγους και της αιτίας που προκάλεσαν αυτό το γεγονός. Δεν μας συμφέρει αυτή τη στιγμή να ρίξουμε ευθύνες σε οποιονδήποτε μια και είμαι οπαδός του ρητού «Μηδενί δικήν δικάσεις, πριν αμφοίν μύθον ακούσεις». Οι αγωνία μου είναι να κρατηθεί ζωντανός ένας Σύλλογος που άντεξε 96 ολόκληρα χρόνια, ένας Σύλλογος που μας έωνε, μας συσπείρωνε και κατάφερε να μας ξυπνήσει μνήμες σκονισμένες με τον χρόνο αλλά όχι ξεχασμένες.

Μια ακόμη φάση από την εκδήλωση.

τα απέναντι στους εαυτούς μας και ύστερα απέναντι στο Σύλλογο της καρδιάς μας να βοηθήσουμε με όσες δυνατότητες έχει ο καθένας μας.

Ζητώ συγνώμη που σας χαλάω την συνάντησή σας θεωρείστε το κείμενο αυτό σαν ελάχιστη τιμή απέναντι στο Σύλλογο που υπηρέτησα επί 34 ολόκληρα χρόνια και στον οποίον υπήρξα Πρόεδρος επί 25 χρόνια.

Καλή σας διασκέδαση.

Ιωάννης Ζαχαριάδης,

Επίτιμος Πρόεδρος του Συλλόγου των Εν Ελλάδι Κασίων.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ Ο.Δ.Σ. ΑΘΗΝΑΣ-ΠΕΙΡΑΙΑ 29/11/24

Συμμετοχή της Ομοσπονδία Δωδ/κών Σωματείων στον εορτασμό της Εθνικής Εορτής

Η Ομοσπονδία μας, ανταποκρινόμενη στην πρόσκληση της Περιφέρειας Αττικής, συμμετείχε στις εκδηλώσεις της επετείου της 28ης Οκτωβρίου 1940 στον Πειραιά.

Οι εκδηλώσεις άρχισαν με επίσημη δοξολογία στον Ι.Ν. Αγίας Τριάδας, χοροστατούντος του Μητροπολίτη Πειραιά κκ. Σεραφείμ, στην παρέστη η αντιπρόεδρος του ΔΣ κ. Κατερίνα Βουρεξάκη. Το αποκορύφωμα των εκδηλώσεων, όπως κάθε χρόνο, ήταν η παρέλαση που έγινε παρουσία πολιτικών και στρατιωτικών αρχών.

Οι νέοι και οι νέες της Δωδεκανήσου συγκεντρώθηκαν από

νωρίς στη Δωδεκανησιακή μας Εστία, για ένα κέρασμα. Στη συνέχεια, συνοδευόμενοι από την αντιπρόεδρο κ. Κατερίνα Βουρεξάκη, την πρόεδρο της Ένωσης Λερίων κ. Φωτεινή Ασβεστά, τον πρόεδρο και την αντιπρόεδρο της Ένωσης Ροδίων κκ. Μανώλη Κολεζάκη και Μαρία Κορδίνια, την πρόεδρο της Ένωσης Καλυμνίων κ. Καλοτίνα Σκυλλά, τον πρόεδρο του ΣΑΔΝ κ. Χάρη Χατζόπουλο, τα μέλη των ΔΣ της Ομοσπονδίας μας και λοιπών φορέων κκ Άννα Κορωναίου και Κύκκο Λουκά, μετέβησαν στο χώρο αφιεθρίας της παρέλασης. Ο καιρός ήταν εξαιρετικός και πολλοί Πειραιώτες βρέθηκαν στους δρόμους, καθ' όλο το μήκος της παρέλασης, χειροκροτώντας με ενθουσιασμό, δείχνοντας την ανάγκη τους για ένα ξέσπασμα στις δύσκολες μέρες, που όλοι βιώνουμε.

Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στη νεολαία της παροικίας μας, που με πρωτοστάστες, όπως κάθε χρόνο τον Σύλλογο των Απανταχού Δωδεκανησίων Νέων και τον Όμιλο Καρπαθίων Νέων, έδωσε για άλλη μια φορά το παρόν της και μας έκανε όλους να νοιώθουμε υπερήφανοι.

Το ΔΣ της Ομοσπονδίας

Διαδικτυακή παρουσίαση για τη ναυτιλία της Η.Ν. Κάσου και τη συμβολή της στην ανάπτυξη της παγκόσμιας ναυτιλίας

Στις 31 Οκτωβρίου 2024 ο Μίνος Κομνηνός είχε την τιμή να παρουσιάσει μέσω zoom ενδιαφέρουσες διαφάνειες και να αναπτύξει παρουσία πολλών Κασιωτών και φίλων μας, με γλαφυρότητα ενδιαφέροντα στοιχεία σχετικά με τη ναυτιλία της Η.Ν. Κάσου και τη συμβολή της στην ανάπτυξη της παγκόσμιας ναυτιλίας.

Πρόσκληση σχετικά με την ανωτέρω εκδήλωση

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΥ Η.Ν. ΚΑΣΟΥ 21/10/24

Εκδήλωση στη Βουλή των Ελλήνων για τα 200 χρόνια από το Ολοκαύτωμα της Κάσου: 1824 – 2024

Η Βουλή των Ελλήνων, με αφορμή την συμπλήρωση των 200 χρόνων από το Ολοκαύτωμα της Ηρωικής νήσου Κάσου το 1824 από τους Τουρκο-Αιγύπτιους, διοργάνωσε αφιερωματική επιστημονική εκδήλωση στην αίθουσα Γερουσίας, με τίτλο «Το Ολοκαύτωμα της Κάσου: 1824 - 2024».

Η εκδήλωση πλαισιώθηκε με θεματικό αφιέρωμα με τεκμήρια από την ιδιωτική συλλογή Μίμη και Βασιλικής Χριστοφιλάκη και το βιβλιακό και αρχαιακό υλικό της Βιβλιοθήκης της Βουλής. Την προετοιμασία της έκθεσης επιμελήθηκε η προϊσταμένη της Γ.Δ. Ηλεκτρονικής Διοίκησης, Βιβλιοθήκης και Εκδόσεων Μαρία Καμηλάκη.

Παρέστησαν κι απηύθυναν χαιρετισμούς, εκφράζοντας την απόλυτη αναγνώριση τους στη σημασία της θυσίας των Κασιωτών, ο Πρόεδρος της Βουλής Κωνσταντίνος Τασούλας, ο συμπατριώτης μας Υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης, οι βουλευτές Δωδεκανήσου Γιάννης Παππάς, Μάνος Κόνσολας, Μίκα Ιατρίδη, Βασίλης Υψηλάντης και Γιώργος Νικητιάδης.

Παρόντες ακόμα ήταν, μεταξύ άλλων, ο Πρόεδρος του κόμματος των Σπαρτιατών Βασίλης Στίγκας, ο εκπρόσωπος του κόμματος της Πλεύσης Ελευθερίας Σπύρος Μπιμπίλας, ο γε-

Ο Δήμαρχος Η.Ν. Κάσου Μιχ. Ερωτόκριτος στο βήμα της Βουλής

νικός γραμματέας της Βουλής των Ελλήνων Βασίλειος Μπογιώκος, οι τέως Δήμαρχοι Κάσου Γιώργος Κακομανώλης και Μαίρη Σορώτου-Τσανάκη, ο Πρόεδρος του Συλλόγου των εν Ελλάδι Κασίων Μίνος Κορνηνός, ο Πρόεδρος της επιτροπής βιβλιοθήκης της Βουλής Βασίλης Γιόγκακας, η ειδική θεματική γραμματέας της Βουλής Ελευθερία Παπαγεωργίου, οι Δημοτικοί σύμβουλοι Η.Ν.Κ. Ιουλία Δασκαλάκη και Μανώλης Πέπης, η πρώην Νομάρχης Δωδεκανήσου και επίτιμη δημότης Κάσου Αγγελική Συνοδινού, η ομότιμη καθηγήτρια του ΕΜΠ και επίτιμη δημότης Τώνια Μοροπούλου, ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Ναυπηγείων - Ταρσανάδων Βασίλης Βασιλειάδης οι Πρόεδροι ή εκπρόσωποι της συντριπτικής πλειοψηφίας των Δωδεκανησιακών Σωματείων Αττικής, ο Επίτιμος αρχηγός Στόλου Γιάννης Παυλόπουλος κ.α.

Στον χαιρετισμό που απηύθυνε ο Δήμαρχος της Ηρωικής Νήσου Κάσου Μιχάλης Ερωτόκριτος, επεσήμανε ότι «η Κάσος, αν και τόπος μικρός και άγονος, έχει σπουδαία προσφορά στην κιβωτό των ιερών και οσίων του λαού μας, με την εμπορική ναυτιλία της, την διάθεση με απόλυτη ανιδιοτέλεια ολόκληρου του Κασιώτικου εμπορικού στόλου για τις ανάγκες του Αγώνα της Ελληνικής Παλιγγενεσίας και πρωτίστως με το Κασιακό Ολοκαύτωμα, χωρίς ωστόσο την πρέπουσα ανταμοιβή κι αναγνώριση από το ελληνικό κράτος. Πρότεινε παράλληλα οι εισηγήσεις των Επιστημόνων της εσπερίδας να περιληφθούν σε έναν επετειακό τόμο, έκδοση της Βουλής. Το παραπάνω έγινε αποδεκτό από τον Πρόεδρο της Βουλής.

Στην εκδήλωση μίλησαν για την μεγάλη ναυτιλία της Κάσου πριν και μετά το Ολοκαύτωμα, η καθηγήτρια Ναυτιλιακής Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Τζελίνα Χαρλαύτη, για τους Κασιώτες πρόσφυγες στις Κυκλάδες μετά την καταστροφή, ο Διευθυντής Ερευνών του Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών Δημήτρης Δημητρόπουλος, ενώ για την καταστροφή της Κάσου το 1824 αναφέρθηκε εξ αποστάσεως ο επίκουρος καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, 19ος – 20ος αι., του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Νίκος Αναστασόπουλος.

Τέλος, ο ομότιμος καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας Μανώλης Π. Περσελής, έκανε μια

Από αριστερά Ιουλία Δασκαλάκη, ο Δήμαρχος Η.Ν. Κάσου Μιχ. Ερωτόκριτος και ο Δημ. Σύμβουλος Η.Ν. Κάσου Μάνος Ι. Πέπης στη Βουλή των Ελλήνων

περιήγηση στη λόγια και δημώδη ποίηση, σχετικά με το Ολοκαύτωμα της Κάσου.

Την εκδήλωση συντόνισε η Όλγα Κατσιαρδή – Hering, ομότιμη καθηγήτρια Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού, του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Θερμές ευχαριστίες απευθύνει ο Δήμος Η.Ν.Κάσου σε όλους, όσους συνέβαλαν στην οργάνωση και στην πραγματοποίηση της ομολογουμένως πολύ επιτυχημένης εκδήλωσης, τιμώντας τα 200 χρόνια από το ιστορικό αυτό γεγονός.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΥ Η.Ν. ΚΑΣΟΥ 21/11/24

Εξέλιξη έργων υποδομών στην Η.Ν. Κάσο

Ενα μικρό εργοτάξιο έχει γίνει την περίοδο αυτή η Η.Ν. Κάσος καθώς σε εξέλιξη βρίσκονται πέντε τεχνικές παρεμβάσεις που όταν ολοκληρωθούν θα αλλάξουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους κατοίκους ενώ παράλληλα θα αλλάξουν την εικόνα του νησιού επί τα βελτίω.

Συγκεκριμένα εκτελούνται:

1) Τριετής συντήρηση οδικού δικτύου αρμοδιότητας Π.Ν Αιγαίου Νήσου Η.Ν. Κάσου συνολικού προϋπολογισμού 750.000 ευρώ. Αφορά την ασφαλτόστρωση με κλειστού τύπου ασφαλτο από την περιοχή Κουντουαλιώτη έως τις προτομές των αδελφών Ρεθύμνη.

2) Επέκταση Δημοτικού φωτισμού σε διάφορες περιοχές του νησιού με ιδίους πόρους του Δήμου Η.Ν.Κάσου.

3) Πλακοστρώσεις Η.Ν. Κάσου με κύριο του έργου τον Δήμο Η.Ν. Κάσου, συνολικής αξίας 1.400.000 ευρώ. Αφορά πλακοστρώσεις στους οικισμούς Φρυ, Παναγία, Πόλι και η συνολική έκταση κάλυψης αφορά 7314 τ.μ.

4) Κατασκευή Παιδικού Σταθμού στο κτίριο του Κέντρου Νεότητας που καλύπτεται από χορηγία της κυρίας Ανδριανπούλου, της Hope Genesis, της Eurolife FFH, και ιδίους πόρους του Δήμου Η.Ν. Κάσου.

5) Κατασκευή αίθουσας εκδηλώσεων στο κτίριο του Κέντρου Νεότητας.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των δύο παραπάνω έργων ανέρχεται στο ποσό των 605.660 ευρώ.

Το Κέντρο Νεότητας υπό επισκευή

Ο Δήμαρχος της Η.Ν. Κάσου Μιχάλης Ερωτόκριτος ικανοποιημένος από την πορεία των έργων ανέφερε τα παρακάτω: «Όραμα μας από την ανάληψη των καθηκόντων μας ήταν και παραμένει, η ανάπτυξη του νησιού μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων. Παρά τα γραφειοκρατικά εμπόδια και τις καθυστερήσεις, δουλεύουμε καθημερινά με όλες μας τις δυνάμεις διεκδικώντας χρηματοδοτήσεις για την υλοποίηση απαραίτητων έργων υποδομών που θα συμβάλουν στην βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων του νησιού, και σήμερα βλέπουμε ότι οι προσπάθειες μας αρχίζουν να αποδίδουν καρπούς.

Αυτά και ως απάντηση στους ελάχιστους (ευτυχώς) μηδενιστές του έργου μας που βλέπουν μόνο αρνητικά σημεία στην άσκηση των καθηκόντων της Δημοτικής Αρχής. Σ' αυτούς λοιπόν απαντάμε με πράξεις και όχι με λόγια καφενειακού τύπου και κριτικές του διαδικτύου.

Είμαστε εδώ και συνεχίζουμε να διεκδικούμε με σταθερά στρατηγικά βήματα ένα καλύτερο αύριο για εμάς και τα παιδιά μας».

Ασφαλτόστρωση δρόμων

Πλακοστρώσεις

Εκδηλώσεις για τα 200 χρόνια από το Ολοκαύτωμα της Κάσου

Όλες οι παρακάτω εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν από την Ομοσπονδία Δωδεκανησιακών Σωματείων Αθήνας-Πειραιά στη Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά και το Σύλλογό μας και στις 2 πρώτες παρέστη ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός:

Στις 22 Νοεμβρίου 2024 με θέμα «Ταξίδι με λύρα και δοξάρι, η Κάσος συναντάει τα Χανιά». Τραγούδησαν οι Χανιώτες Ειρήνη Δερέμπεη και Κάρολος Κουκλάκης και έπαιξαν Κασιώτικους σκοπούς οι Α. Καραγιαννάκης και οι Ηλίας και Γιώργος Περσελής. Ο ερευνητής-συγγραφέας Μανώλης Μαυρολέων καλωσόρισε τους παριστάμενους και ανέπτυξε το βιογραφικό του Κασιώτη ζωγράφου Μαγιά (Α. Μαλλιάρη). Ο πρόεδρος της Ο.Δ.Σ. Γ. Φραγκούλης προλόγισε από το βήμα και στη συνέχεια ο δημοσιογράφος Ν. Μαστροπαύλος ξενάγησε στον χώρο της έκθεσης τους επισκέπτες. Στις 28 Νοεμβρίου 2024 έγιναν τα εγκαίνια της έκθεσης παρουσία του Δημάρχου Η.Ν. Κάσου Μ. Ερωτόκριτου και Υπουργού Εξωτερικών Γ. Γεραπετρίτη και άλλων επισήμων ενώ στον ίδιο χώρο στις 30 Νοεμβρίου 2024 έγιναν 2 βιβλιοπαρουσιάσεις από του Εμ. Περσελή και Π.Αλεξιάδη.

Εισφορές

Εις μνήμη Ηλίας Απόκωτου

Ο Μανώλης και η Άννα Δημητρίου Ευρώ 50

Για την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου μας

Ο Μανώλης και η Άννα Δημητρίου Ευρώ 100

Εκείνοι που έφυγαν από κοντά μας

Η Καλλιόπη Εμ. Μανούσου απεβίωσε στις 26 Σεπτεμβρίου 2024 και ετάφη στην Κάσο.

Ο Ηλίας Απόκωτος απεβίωσε στις 30 Οκτωβρίου 2024 και κηδεύτηκε στις 2 Νοεμβρίου 2024 στην Κάσο.

Η Πόπη Μαυρικάκη απεβίωσε στις 2 Νοεμβρίου 2024 στην Αθήνα και ετάφη στις 5 Νοεμβρίου 2024 στο Α νεκροταφείο.

Η Μαρία Ηλιακώστα-Παπαμάρκου απεβίωσε στις 8 Νοεμβρίου 2024 και ετάφη στην Κάσο.

Η Ευδοκία Διακάκη απεβίωσε και κηδεύτηκε στις Η.Π.Α. εντός του Νοεμβρίου 2024.

Η Ζωγραφιά Γιανναγά Μάρκου απεβίωσε εντός του Νοεμβρίου 2024 και ετάφη στην Αθήνα.

Η Μαρία Αντιμισιάρη απεβίωσε στις 28 Νοεμβρίου και κηδεύτηκε στις 30 Νοεμβρίου 2024 στη Ρόδο.

Ο Αντώνης Καμπούρης απεβίωσε και ετάφη στην Κάσο.

Η Έμμη Μαστρανδρέα απεβίωσε και ετάφη στην Κάσο.

Στους συγγενείς των μεταστάντων απευθύνομε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια.